

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 517

Archeologienota Graaf Jansdijk- Meidoornlaan te Knokke: Fase 1 (West-Vlaanderen).

Programma van Maatregelen

VAN EYNDE M.

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2020
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies.....	- 4 -
2	Programma van maatregelen.....	- 6 -
2.1	Administratieve gegevens	- 6 -
2.2	Aanleiding van het vooronderzoek	- 10 -
2.3	Volledigheid van het onderzoek.....	- 10 -
2.4	Resultaten van het onderzoek	- 10 -
2.5	Onderzoeksstrategie en -methodes	- 11 -
2.6	Afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	- 12 -
3	Besluit	- 13 -
4	Lijst van figuren	- 14 -

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies voor het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van de bureaustudie en de prospectie met ingreep in de bodem.

Naar aanleiding van de geplande bouwwerken heeft ADEDE in januari 2020 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd ter hoogte van de Graaf Jansdijk 184-186 en de Meidoornlaan te Knokke. In het najaar van 2019 voerde ADEDE BVBA het bureauonderzoek uit. Het uitgevoerde bureauonderzoek kon niet met zekerheid aantonen dat er zich binnen de contouren van het onderzoeksgebied al dan niet archeologische sites bevinden. Wel is de Graaf Jansdijk een gekende archeologische waarde die niet zal worden gewijzigd in de geplande ontwikkeling. De kaart van Ferraris suggereert echter dat deze dijk meer naar het zuiden gelegen was binnen het projectgebied, ook een historische weg doorkruist hier het projectgebied.

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven heeft duidelijkheid verschaft omtrent de aan- en/of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied. Hoewel de opgelegde norm van 12,5% dekkingsgraad hier omwille van terrein technische omstandigheden niet kon worden gehaald, lijkt er toch voldoende kennis verzameld wat betreft dit onderzoeksgebied om tot gefundeerde uitspraken te kunnen komen.

De resultaten van het uitgevoerde veldwerk tonen dat de bodemopbouw in het grootste deel van het projectgebied nog intact is, met uitzondering met uitzondering van de verstoorde zone centraal in het onderzoeksgebied ter hoogte van werkput 4, 5 en 7. Ondanks de goed bewaarde bodem werden maar een klein aantal archeologische sporen aangetroffen, het gaat hier voornamelijk over kuilen en greppels. Enkele van deze greppels zijn op basis van historische kaarten te dateren tot de eerste helft van de 19^e eeuw. Het aardewerk dat aangetroffen werd was terug te dateren tot de late middeleeuwen, maar met deze dateringen dient voorzichtig opgesprongen te worden aangezien een van deze vondsten afkomstig was uit een recent spoor. De datering van het andere spoor met aardewerk leek wel betrouwbaarder. Naast het kleine aantal archeologische sporen werden over het hele onderzoeksgebied recente sporen aangetroffen die veelal op één lijn liggen, deze werden geïnterpreteerd als het resultaat van recente beplantingen en hebben dus geen archeologische relevantie.

De vastgestelde ingrijpende verstoringen in de centrale zone van het projectgebied in combinatie met de schaarste aan archeologisch relevante sporen, daar waar het bodemarchief nog leesbaar is, laten toe hier te besluiten dat er zo goed als geen bijkomende verwachting meer geldt op het aantreffen van een archeologische site en/of sporen bij een verder onderzoek.

Gelet op het kleine aantal relevante sporen lijkt verder archeologisch onderzoek weinig opportuun en zal verdere kennisvermeerdering beperkt zijn. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan worden gesteld dat de maximale kenniswinst die dit terrein te bieden heeft inmiddels grotendeels is bereikt. Verder onderzoek uitvoeren zou nog weinig archeologische meerwaarde opleveren en niet opwegen tegen de kosten van dergelijk vervolgonderzoek. Bijgevolg is ADEDE bvba van mening dat de volledigheid van het onderzoek is bereikt en adviseert het geen verder onderzoek.

Binnen het verslag van resultaten en in bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologische vervolgonderzoek. Volgens artikel 5.2 van de Code van Goede Praktijk is verder (voor)onderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld. Een programma van maatregelen is bijgevolg niet van toepassing.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens het uitvoeren van de geplande werken steeds rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht. Eventuele toevalvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.

2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2020A288
Site	Knokke – Graaf Jansdijk
Projectsigle ADEDE	KNO-GRA
Ligging	Graaf Jansdijk 184 - 186 8300 Knokke
Topografische kaart	Zie plannummer 1
Kadaster	Knokke Afd. 3, Sectie I, 766H, 771L, 771M Zie plannummer 3
Soort onderzoek	Proefsleuvenonderzoek
Aard van de vervolgwerven	Verkaveling met groenzone
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	David Janssens OE/ERK/ARCHEOLOG/2018/00215
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Van Eynde M. en Vranken J., 2020, nota Graaf Jansdijk - Meidoornlaan te Knokke: Fase 1 (W-VL), ADEDE Archeologisch Rapport 517, Gent.
Grootte projectgebied	Ca. 5645,8m ²
Periode uitvoering	Januari 2020
Themen thesaurus Onroerend Erfgoed	Prospectie met ingreep in de bodem, Proefsleuvenonderzoek
Verstoorde zones	Zie plannummer 4

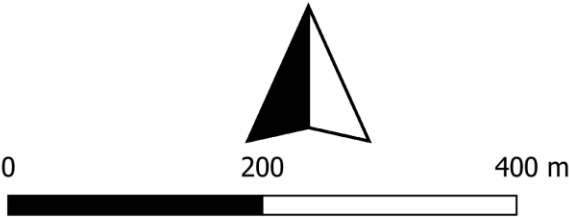

Knokke-Heist Graaf Jansdijk 184-186	
Plannr.1, Topografische kaart	
Projectcode:	2020A288
© AGIV	20/01/2020

Legende

Projectgebied

Onderzoeken Fase 1

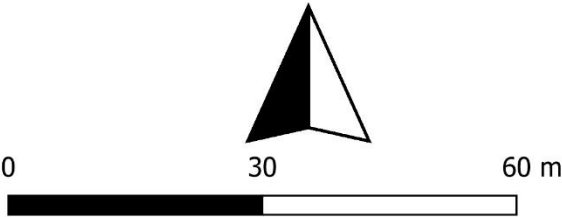

Knokke-Heist Graaf Jansdijk 184-186	
Plannr.2, Orthofoto 2018	
Projectcode:	2020A288
© AGIV	20/01/2020

Legende

Projectgebied

Onderzoeken Fase 1

Knokke-Heist Graaf Jansdijk 184-186

Plannr. 3, GRB (kadaster)

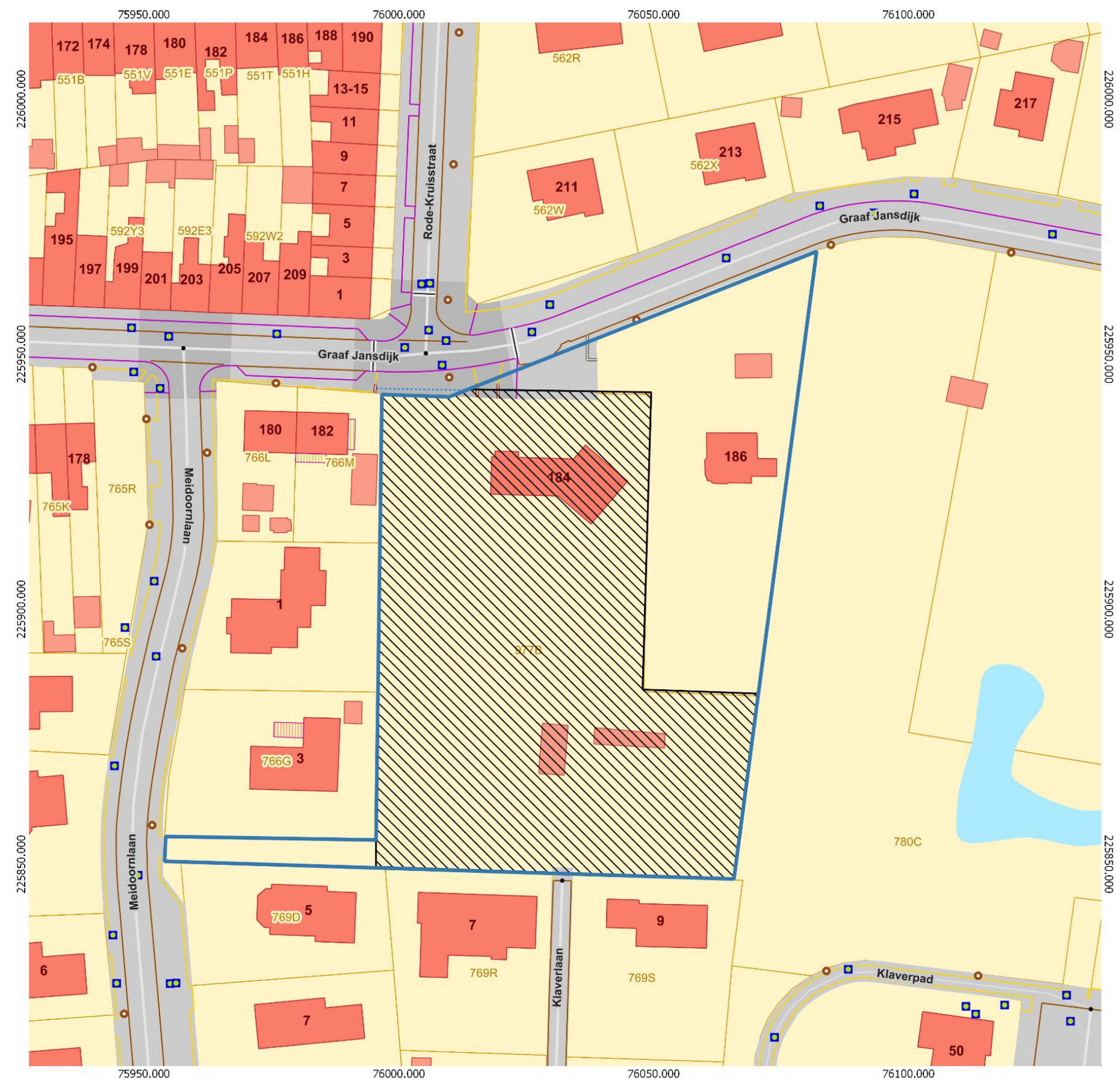
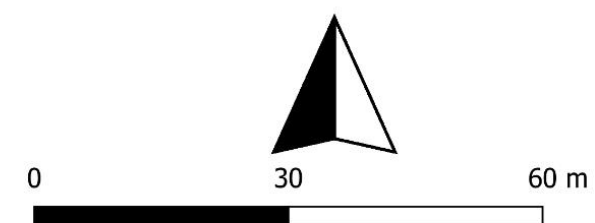
Projectcode:	2020A288
--------------	----------

© AGIV	20/01/2020
--------	------------

Legende

Projectgebiet

 Onderzoeken Fase 1

2.2 Aanleiding van het vooronderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunning in functie van een verkaveling waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer was daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Echter, volgend op de verleende vergunning zijn enkele zones niet toegankelijk, er mogen bv. geen ingrepen plaatsvinden ter hoogte van de groenzone, enkele percelen worden bewaard in hun huidige toestand terwijl andere ontwikkeld zullen worden. Een fasering van de verdere werkzaamheden dringt zich bijgevolg op.

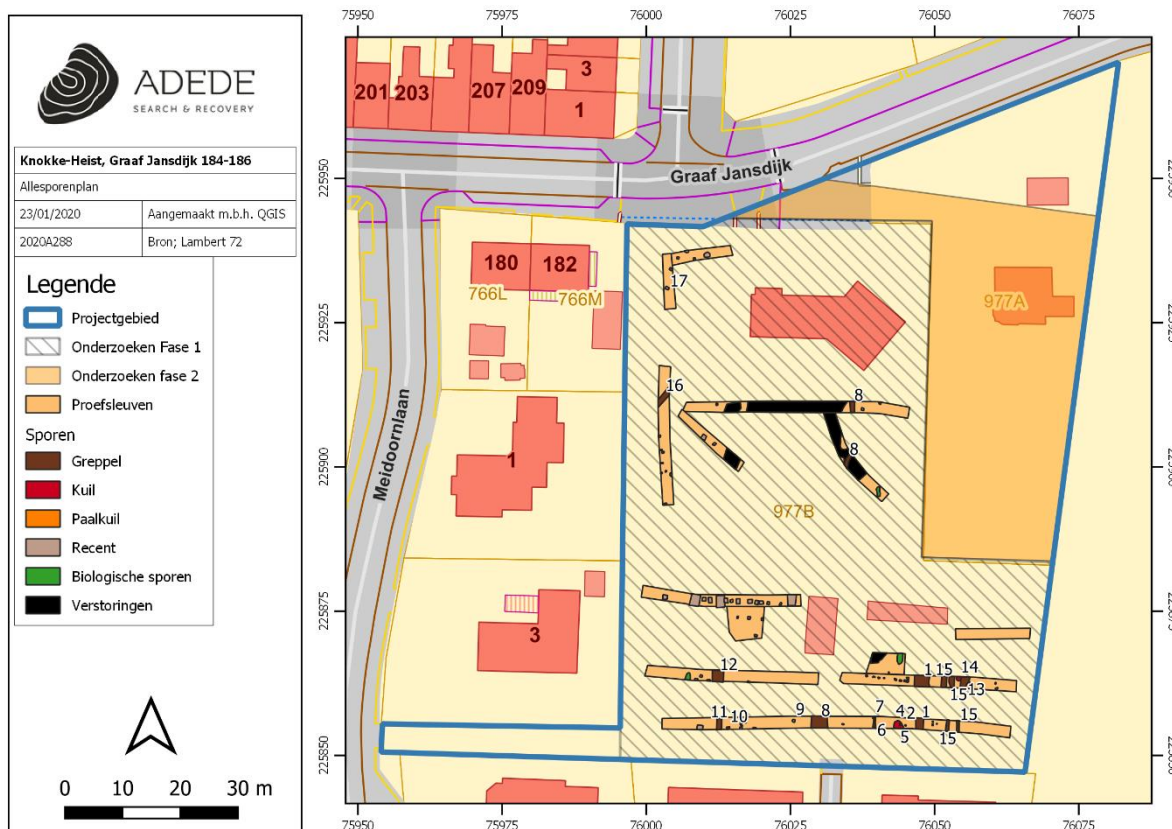
2.3 Volledigheid van het onderzoek

In het uitgestelde traject was het mogelijk om al het vooronderzoek uit te voeren dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid en waarde van het archeologisch erfgoed. Enerzijds werd er voor het plangebied reeds een bureauonderzoek uitgevoerd.¹ Anderzijds werd er ook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

2.4 Resultaten van het onderzoek

Het doel van de archeologienota was het onderzoeken van het kennispotentieel van de site Knokke-Graaf Jansdijk, en hierbij de impact van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief in te schatten. De bodem is over het algemeen goed bewaard. De aangetroffen sporen bevonden zich bovenaan in de C-horizont, deze was afgedekt door een relatief dikke A-horizont, wat mogelijk het resultaat is van organische bemesting of ophoging. De C-horizont waarin de sporen zich bevinden bestaat uit kreekzand dat de onderliggende slikafzettingen afdekt. Zowel in het kreekzand als in de slikafzettingen zijn geulinsnijdingen te onderscheiden die opgevuld zijn met verslagen veen. Deze geulinsnijdingen bevinden zich dieper dan het archeologische vlak en zijn ouder dan de aanwezige sporen, als geïllustreerd door de coupe van een greppel (spoor 1) waarin zichtbaar is dat de greppel tot aan een verslagen veenpakket is gegraven, maar dit niet doorsnijdt. Dit hield in dat er nog archeologisch relevante gelaagdheden aanwezig zijn binnen het projectgebied.

¹ Janssens D., 2019.

Figuur 1. Uitgevoerde proefsleuven en allesporenplan.

Bij het proefsleuvenonderzoek werden er 9 sleuven en 2 kijkensters gegraven, waarin enkele archeologisch relevante sporen werden aangetroffen. Het meest voorkomende type relevante sporen zijn greppels of grachten, deze kunnen geïnterpreteerd worden als perceel aanduidingen. Deze sporen waren echter klein in aantal en werden omgeven door recente sporen, mogelijk te wijten aan beplanting. Verder werden er slechts drie vondsten gedaan, twee ervan zijn afkomstig uit sporen. Het gaat hier om (laat) middeleeuws aardewerk. Een derde vondst betreft sub-recente prikkeldraad en gerelateerde houtfragmenten.

2.5 Onderzoeksstrategie en -methodes

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst relatief klein is. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied dus ook geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

2.6 Afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

3 Besluit

Voor het projectgebied van **fase 1** is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden weinig relevante sporen aangetroffen. Een volledige opgraving kan hier bijgevolg voor beperkte kenniswinst zorgen, het proefsleuvenonderzoek vormt hierbij het eindpunt van het archeologisch onderzoek.

Fase 2 dient alsnog te worden uitgevoerd. Deze nota omhelst enkel een vrijgave voor fase 1.

4 Lijst van figuren

Figuur 1. Uitgevoerde proefsleuven en allesporenplan..... - 11 -